

Bijlage I. Hoe breng je herstelcirkels tot stand?

Download de instructies in de TEACHmi leerkrachtenhandleiding.

Hoe werk je met herstelcirkels?

Eerst worden de principes van de restoratieve cirkels uitgelegd:

- De klasgroep en de leerkracht zitten in een kring. Iedereen is gelijkwaardig.
- Iedereen mag spreken. Als iemand anders spreekt, luister je aandachtig en praat je niet. (Als dit moeilijk is, kan je een 'praatstok' hanteren. Diegene die praat heeft een stok. Hij of zij geeft die door aan de volgende die spreekt.)

Dan volgen er verschillende gespreksrondes:

Ronde 1: elke leerling en de leerkracht vertelt bij welke conflicten en problemen die betrokken was of wat ze bij anderen hebben gezien.

- De leerkracht richt het gesprek naar waarneembaar gedrag en naar het moment dat het zich heeft voorgedaan.
- De leerkracht analyseert het gedrag in termen van ingezette sterktes en gedrag waarop het is fout gegaan.
- Alleen recente conflicten worden weerhouden.

Ronde 2: Elke leerling brengt in kaart waar die heeft geleden of (emotionele) schade heeft opgelopen, zowel daders als slachtoffers. Dat gebeurt ook voor buitenstaanders.

Ronde 3: De daders bedenken manieren om de schade naar de slachtoffers 'dubbel' te vergoeden. Als een dader een andere leerling gepest heeft, dan is 'dat niet meer doen' geen manier om het dubbel goed te maken. Met het slachtoffer een week samen voetbal spelen om zo aan de school te laten zien dat hij een andere houding ten opzichte van het slachtoffer heeft aangenomen, is wel 'het dubbel goed maken'.

- Er wordt onderhandeld over wat 'dubbel' betekent,
- Dader en slachtoffer (en de klas) moeten het eens zijn over de manier waarop het wordt goed gemaakt.
- De leerkracht hertaalt de voorstellen naar de sterktes van de leerlingen, zodat die sterktes zoveel mogelijk worden ingezet.

Ronde 4: er worden acties bedacht waardoor het dubbel wordt goedge maakt voor leerlingen, leerkrachten, ouders of buurtbewoners die geen rechtstreeks slachtoffer zijn, maar wel schade hebben geleden. Wanneer het pestgedrag zich bijvoorbeeld in de klas afspeelt en de les wordt daardoor voortdurend gestoord, dan heeft de hele klas en de leerkracht ook schade geleden. Welke actie gaat de dader en de andere betrokkenen ondernemen om dit goed te maken?

Ronde 5: Elke actie die wordt afgesproken (met daders en slachtoffers) wordt toegewezen aan een neutrale derde, die de actie opvolgt en waar nodig begeleidt. Die neutrale derde is steeds een leerling.